

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117222597
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8117222597.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. X, XXX XX B. E., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov: VÚB, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpenému spoločnosťou Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Nám. Sv. Egídia 93, 058 01 Poprad, IČO: 44 250 029, o vydanie bezdôvodného obohatenia 855,08 eura, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 13Csp/260/2017-115 zo dňa 01.03.2022, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania.

Priznáva žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

- „I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 406,90 eur a úroku z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 2.12.2017 do zaplatenia zastavuje.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
- III. Žiadna zo strán na náhradu trov konania nemá právo.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou, súdu doručenu 25.10.2017, sa žalobkyňa domáhala toho, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 855,08 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % z tejto sumy odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému do zaplatenia, žiadajúc taktiež, aby mu uložil nahradiť jej trovy s konaním jej vzniknuté. Žaloba bola odôvodnená tým, že na základe zmluvy o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXXXXXXX zo 04.10.2013 bola žalobkyni ako dlžníkovi poskytnutá pôžička vo výške 5.000,- eur, s mesačnou splátkou vo výške 133,07 eura na 60 mesiacov, ročnou úrokovou sadzbou 22,20 %, ročnou percentuálnou mierou nákladov vo výške 22,20 %, priemernou RPMN vo výške 20,83 % a s termínom konečnej splatnosti 10/2018. Celková suma, ktorú mala žalobkyňa žalovanému zaplatiť predstavovala sumu 7.984,20 eura. Na úhradu záväzku zo zmluvy zaplatila žalobkyňa žalovanému sumu 5.855,08 eura. Rozdiel medzi sumou, ktorá jej bola poskytnutá a sumou, ktorá bola žalovanému zaplatená, predstavuje sumu 855,08 eura. Táto suma je bezdôvodným obohatením na strane žalovaného, nakoľko zmluva neobsahuje druh spotrebiteľského úveru, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými

sadzby spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V žalobe bolo uvedené, že premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia neuplynula. Na strane žalovaného sa jednalo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, čo zakladá 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. O tom, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v auguste 2017.

Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil. Žiadal, aby bola žaloba zamietnutá. Po tom, ako bol žalobkyni vrátený preplatok zo zmluvy vo výške 406,90 eura, celková suma uhradená nad rámec istiny úveru predstavuje 448,18 eura. Podľa žalovaného tvrdenia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nezodpovedajú skutočnosti. Vzniesol tiež námietku premlčania žalobou uplatneného nároku tak v subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej dobe.

Z vykonaného dokazovania realizovaného na základe prostriedkov procesného útoku a obrany, ktoré strany sporu počas konania uplatnili, súd prvej inštancie zistil, že medzi stranami sporu, žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného, bola uzatvorená zmluva o pôžičke, ktorá bola opísaná v žalobe, na základe ktorej boli žalobkyni poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 5.000,- eur. Po tom, čo žalovaný vrátil žalobkyni v priebehu konania sumu 406,90 eura, rozdiel medzi platbami na sumu úveru a sumou istiny úveru predstavoval čiastku 448,18 eura. Čo sa týka namietaných dôvodov pre bezúročnosť úveru, uviedol odkaz na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/241/2020, podľa ktorého zákon o spotrebiteľských úveroch nikde nedefinoval druhy úverov, pričom podstatné je hľadisko skúmania, či zo strany dodávateľa bol spotrebiteľ náležite informovaný tak, aby mal vytvorenú možnosť prijať rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktorú by pri dostatku informácií neurobil. V zmysle definície v zmluve, pôžička znamená bezúčelový spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej klientovi spoločnosťou. V súvislosti s dobou trvania zmluvy a termínom konečnej splatnosti súd prvej inštancie uviedol, že v zmluve bol uvedený počet splátok 60, s termínom splátok do 20. dňa v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky v nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy a konečná splatnosť bola uvedená mesiacom a rokom 10/2018 a v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/277/2021 bol teda dostatočne jasne, určito a zrozumiteľne definovaný termín splatnosti prvej splátky a rovnako je z tohto bodu zrejmy aj dátum konečnej splatnosti úveru, t.j. poslednej úverovej splátky, a to aj pre priemerného spotrebiteľa pričom podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/69/2020, vychádzajúc z účelu smernice, účelu § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z., je potrebné predmetné ustanovenie interpretovať tak, že nie je nutné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala okrem doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, dokonca v podobe konkrétneho dátumu. V súvislosti s tvrdením o absencii náležitosti uvedenia výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, súd prvej inštancie odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018, podľa ktorého v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľa žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Nie je tak potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým nestanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke, t.j. istine, úrokom a iným poplatkom osobitne, ale len ich uvedenie súhrnne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky. Podľa súdu prvej inštancie nie je možné tvrdiť nedostatočné uvedenie náležitostí zmluvy, a teda bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

Čo sa týka poukazovania žalobkyne na to, že nárok uplatnený žalobou nie je premlčaný, že by sa malo vychádzať z 10-ročnej premlčacej doby, poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá je podľa neho ustálená, a to rozhodnutia sp.zn. 1Cdo/238/2017 z 18.10.2018, sp.zn. 7Cdo/227/2019 a 4Cdo/219/2019, podľa ktorých samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel. Uviedol taktiež, že je mu známa aktuálna argumentácia v zmysle jednoduchého poukazu na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 22.04.2021 C-485/19, podľa ktorého zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice rady 93/13/EHS alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES sa vzťahuje 3-ročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Súd prvej inštancie poukázal na to, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnený v konaní nebol odvodzovaný zo súm zaplatených na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS, ani na základe podmienok, ktoré sú

v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES tak, aby išlo o okolnosť ktorej neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, ale „len“ poukazom na porušenie iných povinností ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi, resp. poukazom na absenciu niektorých osobitných náležitostí zakotvených vo vnútroštátnej právnej úprave. V danom prípade išlo len o nárok odvodzovaný z porušenia vnútroštátnych predpisov, ktoré navyše ani zistené nebolo a teda toto rozhodnutie, C-485/19 na posudzovaný prípad nijako nedopadá. Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 451 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 107 ods. 2.

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ust. § 255 ods. 2 CSP, vychádzajúc z pomeru úspechu a neúspechu vo veci, ktorý bol približne rovnaký.

Proti tomuto rozsudku, výroku II., III., podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) Civilného sporového poriadku. Podľa žalobkyne z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku nedostáva riadnu a presvedčivú odpoveď na jej námietky o tom, v ktorej časti zmluvy o úvere je uvedený druh úveru, aká je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy, resp. dĺžka trvania v zmysle definície smernice a údaj o termíne konečnej splatnosti. Taktiež nenachádza odpoveď, či zmluva obsahuje ďalšie obligatórne náležitosti, resp. akým spôsobom dodávateľ zisťoval s odbornou starostlivosťou jej bonitu, čo je súd povinný skúmať ex offo. Odôvodnenie prvoinštančného rozsudku tak považuje za arbitrárne. Čo sa týka náležitosti druh spotrebiteľského úveru, podľa žalobkyne tento údaj má byť v zmysle zákonnej požiadavky uvedený priamo v spotrebiteľskej zmluve. Zmyslom vymedzenej právnej úpravy je, aby boli údaje „na očiach“ a nie skryté v iných osobitných dojednaniach. Navyše legálny pojem „druh spotrebiteľského úveru“ v zmysle zákona a smernice v zmluve sa ani nikde nenachádza. Uvedenie druhu spotrebiteľského úveru má význam pri porovnávaní viacerých úverov od rozdielnych dodávateľov, ale rovnakého druhu úveru. Požiadavka zákonodarcu na druh úveru vyžaduje konkrétnu identifikáciu úveru ako konkrétneho právneho úkonu, čím sa sleduje rozlíšenie jedného druhu úveru od iných druhov úveru podľa vlastností jednotlivých druhov úveru. Podľa žalobkyne označenie doby trvania spôsobom ako to uviedol súd prvej inštancie nemožno považovať za dostatočné a už vôbec nie za určiteľné. Právne závery obsiahnuté v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/277/2021 sú podľa nej v zásadnom rozpore s úniijným, ale aj vnútroštátnym právom. Podľa nej je potrebné sa od tohto rozhodnutia odkloniť. V zmysle rozsudku Súdneho dvora vo veci C-173/09 z 05.10.2010 (Elchinov), právo únie bráni tomu, aby právne posúdenie súdu vyššieho stupňa bolo pre vnútroštátny súd záväzné, ak sa tento vnútroštátny súd v súvislosti s výkladom, o ktorý požiadal Súdny dvor domnieva, že uvedené posúdenie nie je v súlade s právom únie. Podľa žalobkyne úverová zmluva musí obsahovať predpísané náležitosti, ku ktorým patrí aj doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to tak podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES, ako aj podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Podľa žalobkyne pojmy obsiahnuté v smernici sú členské štáty povinné vykonať v smernici vymedzenými pojmami, ide o pojmy záväzné. Smernica používa pojem dĺžka trvania zmluvy 18-krát, čo samo o sebe zdôrazňuje dôležitosť tejto obligatórnej náležitosti, čo nenasvedčuje možnosti bagatelizácie tejto náležitosti zmluvy. Spotrebiteľ má právo spoliehať sa na jasne a transparentne vymedzené právne pojmy upravujúce konkrétne aspekty zmlúv. Dobu trvania spotrebiteľského úveru je potrebné chápať celkovo dobu medzi uzatvorením zmluvy a okamihom, dokiaľ je spotrebiteľ podľa úverovej zmluvy povinný najneskôr splatiť úver. Ak je spotrebiteľský úver uzavretý na dobu určitú, dobu trvania spotrebiteľského úveru možno uvádzať napríklad v týždňoch, mesiacoch a rokoch, resp. nie sú vylúčené ani dni s uvedením od – do. Podľa žalobkyne sa zdá, že súd prvej inštancie je toho názoru, že spotrebiteľ by mal vedieť sám ako má zistiť zo zmluvy dobu jej trvania. Ani smernica ani zákon nevyžadujú, aby zmluva obsahovala len údaje, z ktorých sa dá tá-ktorá obligatórna náležitosť zmluvy nepriamo odvodiť, ale vyžaduje predpísané náležitosti v zmluve priamo uvádzať. Ohľadne záväznosti legálnych definícií pojmov odkázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/234/2021 z 29.09.2021. Odvolaním napadnutý rozsudok je v rozpore s týmto uznesením, podľa ktorého skutočnosť, že ide o pojem použitý zákonom (legálna definícia), v zhode so smernicou vylučuje, aby k takto definovaným pojmom bol priradený iný obsah a to vzhľadom na povinnosť eurokonformného výkladu. Za „iluzórnu“ je potrebné považovať argumentáciu, podľa ktorej doba trvania zmluvy predstavuje 60 splátok, teda 60 mesiacov. Nie je známe z akých logicko-matematických úvah súd prvej inštancie vychádzal pokiaľ tvrdil, že od splatnosti prvej splátky do termínu konečnej splatnosti úveru je 60 mesiacov. Nesprávnosť tvrdení súdu, a teda zmatečnosť odôvodnenia rozsudku je daná dátumom výpočtu, na základe ktorého je zrejme, že rozpätie od splatnosti prvej splátky od termínu konečnej splatnosti úveru predstavuje 59 mesiacov. Podľa žalobkyne je nutné rozlišovať medzi dobou

trvania zmluvy a dobou splatnosti splátok, súd pritom tieto pojmy stotožňuje. Čo sa týka výšky, počtu a termínov splátok, žalobkyňa uviedla, že vzhľadom na aktuálny stav vývoja rozhodovacej praxe netrvá na tvrdení absencie rozčlenenia splátky podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch.

Podľa žalobkyne v zmluve nenachádza predpoklady na výpočet RPMN. Súd si nesplnil povinnosť ex offo preskúmať spotrebiteľskú zmluvu. Uviedla, že taktiež úrok, ktorý bol v zmluve je v rozpore s dobrými mravmi. Je potrebné zaoberať sa úrokom v zmluve 22,20 % ročne. Takýto úrok je neplatný. Priemerné úrokové sadzby z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny v období 10/2013 predstavovali v priemere úrokovú mieru na úrovni 11,45 % a dohodnutý úrok je tak v rozpore s dobrými mravmi. Z rozsudku taktiež nevie zistiť ako sa súd vysporiadal so svojou povinnosťou zistiť, či dodávateľ pri poskytovaní úveru postupoval s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity spotrebiteľa. Jej mesačný príjem v danom období bol 650,- eur. V zmluve je uvedená celková výška splátok 340,- eur a počet vyživovaných osôb dva. Dodávateľ nezisťoval všetky relevantné údaje o výške celkového objemu výdavkov, čím došlo k naplneniu hypotézy právnej normy § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Len pri posúdení údajov, že jej mesačný príjem bol 650,- eur, splátky ostatných úverov 340,- eur mesačne, nepočítajúc ostatné jej výdavky, má vyživovaciu povinnosť k dvom osobám, životné minimum v danom období bolo vo výške 198,09 eura, nezaopatrené dieťa vo výške 90,42 eura, je tak zrejme, že jej mesačný finančný zostatok predstavoval menej ako bolo životné minimum. Žalobkyňa dodala, že práve z konania žalovaného, ktorý jej po podaní žaloby dobrovoľne uhradil sumu 406,90 eura je možné dedukovať, čo súd prvej inštancie opomenul, že jej argumentácia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je dôvodná.

Nesprávne je aj posúdenie námietky premlčania. V tejto súvislosti poukázala na vývoj judikatúry danej Ústavným súdom Slovenskej republiky aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky, predovšetkým v súvislosti s vydaním rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-485/19 a v spojených veciach C-698/18 a C-699/18, ktoré vyústili už do ustálenej súdnej praxe, z ktorej vyplýva, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný ani v subjektívnej 2-ročnej, ani v 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe. Z uvedených dôvodov navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z dôvodov uvedených v odvolaní ako aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) vychádzajúc z toho, že nariadenie pojednávania vo veci nevyžadovala potreba zopakovania ani doplnenia dokazovania.

Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený preskúmať rozsudok z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 07.10.2022 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie dôvodným nebolo.

Odvolacie dôvody žalobkyne boli založené na tvrdení o tom, že súd prvej inštancie jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jej procesných práv, čím malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces, na tvrdení o nesprávnosti skutkových zistení, nesprávnom právnom posúdení veci a existencii bližšie nešpecifikovanej vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie, argumentačne na výhrade o tom, že rozhodnutie súdu nedáva odpoveď na to – kde je uvedený druh úveru, - aká je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy, - aký je termín konečnej splatnosti, - ako dodávateľ zisťoval jej bonitu, - neskúmal uvedenie predpokladov pre výpočet RPMN, - úrok z úveru 22,20 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi. Dodala, že je taktiež nesprávne posúdené premlčanie.

Po oboznámení sa s obsahom listín zo spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením súdom prvej inštancie má odvolací súd za to, že súd prvej

inštancie z dokazovania riadne zistil skutkový stav rozhodujúci pre posúdenie veci a právne závery, ku ktorým dospel, vychádzajú zo skutkových zistení. V rozhodnutí dal zrozumiteľné, dostatočne konkrétne vysvetlenie dôvodov, pre ktoré žalobu zamietol a dospel tak k správne právnemu záveru. Na týchto správnych záveroch sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania. Odvolací súd poukazuje na dôvody napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) a preto k odvolacím dôvodom žalobkyne len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie dodáva:

Žaloba je, čo sa obsahu týka úkonom, ktorým žalobca vymedzuje subjekty, predmet a obsah žalobou začatého súdneho konania. Právom žalobcu je, vyplýva to z článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde. Žalobou môže uplatniť skutočnosť, ktorým hmotné právo prisudzuje právny význam. To, či bude v spore úspešný závisí od toho, či sa logická štruktúra príčin a následkov, ktoré on sám pokladá za skutkový dôvod svojho nároku, zhoduje so štruktúrou príčin a následkov, ktoré upravuje zákon a od toho, či tvrdené skutočnosti preukáže.

Žalobkyňa, právne zastúpená, uznesením súdu prvej inštancie č.k. 13Csp/260/2017-35 z 19.12.2017 poučená o povinnosti uplatnenia prostriedkov procesného útoku a následkoch sudcovskej koncentrácie konania, uplatnila žalobou tieto právne skutkovo vymedzené dôvody, ktoré podľa jej názoru majú robiť úver, ktorý jej bol poskytnutý na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej podľa jej tvrdenia 04.10.2013 bezúročným a bezpoplatkovým:

Zmluva neobsahuje:

- údaj o druhu spotrebiteľského úveru,
- dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru,
- výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Tieto dôvody tvrdenej bezúročnosti úveru, údajná existencia ktorých zakladá pri poskytnutí sumy 5.000,- eur a zaplatenej sume 5.855,08 eura nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, zostali jedinými dôvodmi do času, než o žalobe rozhodol súd prvej inštancie.

Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Podľa § 296 CSP spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú.

Podľa § 291 ods. 3 CSP ak je spotrebiteľ zastúpený advokátom, ustanovenie § 296 sa nepoužije.

Vychádzajúc z citovaných noriem, zákonodarcom bolo v prípade zastúpenia spotrebiteľa advokátom vylúčené právno-ochranné ustanovenie umožňujúce uplatňovať prostriedky procesného útoku, ktorými sú aj skutkové tvrdenia, hmotnoprávne námietky, bez ohľadu na koncentráciu konania z dôvodu, že v takom prípade, pri zastúpení advokátom, spotrebiteľ pojmovo stráca postavenie slabšej strany v konaní; povinnosť skutkových tvrdení spotrebiteľa je zachovaná (z Veľkého komentára k Civilnému sporovému poriadku, Nakladateľstvo C.H.Beck, 2016, str. 1023, str. 1031).

Za danej procesnej situácie, v ktorej bola ochrana právnych záujmov strany podmienená splnením jej procesných povinností a jej procesnou aktivitou, bolo povinnosťou súdu zaoberať sa skutkovo a právne tými dôvodmi, ktoré boli v žalobe tvrdené ako dôvody, pre ktoré by mal byť úver bezúročným

a bezpoplatkovým a zakladať tak predpoklad pre vydanie tvrdeného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného.

Obsahom bodu 20 odôvodnenia prvoinštančného rozsudku je súdom prvej inštancie zrozumiteľne sformulovaná odpoveď na žalobkyňou v žalobe tvrdené dôvody bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje.

Podľa § 9 ods. 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku zmluvného vzťahu je podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere údaj o druhu spotrebiteľského úveru.

To, ako má byť vymedzená táto náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere zákon vyslovene nedefinuje. Logicky má však z tejto informácie vyplynúť to, produkt akého typu je spotrebiteľom ponúkaný. Podľa názoru odvolacieho súdu pokiaľ úver nespadá do špecifickej kategórie, napríklad kategórie revolvingových úverov, leasingu, úveru poskytnutého na základe kreditnej karty, splátkového úveru viazaného na konkrétny tovar, k vymedzeniu druhu úveru postačuje uvedenie zmluvného typu. V konkrétnom prípade je obsahom názvu záväzkového vzťahu údaj o tom, že ide o zmluvu o pôžičke, pričom v článku VI. bod 2 zmluvy Definície je explicitne uvedené, že pôžičkou je bezúčelový spotrebiteľský úver, čo je informácia jednoznačná a postačujúca.

Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku záväzkového vzťahu má zmluva obsahovať dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Zákon č. 129/2010 Z.z. vo vzťahu k náležitosti vyplývajúcej z tohto zákonného ustanovenia nenormuje v zmysle jednoznačného vymedzenia zákonom použitý pojem doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti úveru. Z dôvodovej správy k vyhlásenému zneniu zákona, ktorá je interpretačným pravidlom, vyplýva len potreba zrozumiteľnej informovanosti o tejto náležitosti.

Termín je slovo latinského pôvodu pre vymedzenie určeného, stanoveného času pre realizáciu nejakého úkonu, dosiahnutie niečoho, splnenia. V tomto zmysle vymedzením času môže byť konkrétne určený deň alebo iná skutočnosť spôsobilá identifikovať stanovený čas, t.j. termín splnenia.

V tejto súvislosti sa prilehavým javí odkaz na názor Ústavného súdu Českej republiky v rozhodnutí I. ÚS 331/1998, podľa ktorého pri výklade právneho úkonu je nepísaným právnym pravidlom predpoklad, podľa ktorého žiadny normotvorca nezamýšľa dať tvorenému aktu absurdné alebo nerozumné následky. Súd by sa preto mal pri výklade zmluvy vyhnúť najmä takému výkladu, ktorý je pochybný, najmä s ohľadom na absurdné či problematické dôsledky, ku ktorým vedie.

V bode 12.1 článku VI. zmluvy je uvedené, že zmluva sa skončí úplným splatením všetkých záväzkov a pohľadávok klienta vo vzťahu k spoločnosti podľa zmluvy, termín konečnej splatnosti je v článku IV. zmluvy identifikovaný údajom 10/2018, pričom v bodoch 6.2. a 6.3. článku VI. zmluvy je uvedené, že splátky sú splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci, pričom prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzavretí zmluvy, to všetko za predpokladu, že v zmluve nie je uvedené inak.

V zmluve tzv. „inak“ uvedené nie je. Ak bola zmluva uzavretá 04.10.2013, je jednoducho identifikovateľné kedy začína povinnosť splácať dlh v splátkach a kedy končí.

V zmluve uvedená doba trvania zmluvy (bod 12.1.) je jednoznačná, nie neurčitá. Žalobkyňa si musela byť bez akýchkoľvek pochybností vedomá toho, ako dlho má zmluva trvať, kedy má podľa zmluvy úver splatiť, jej úvaha o nedostatočnosti vymedzenia tohto pojmu je v zjavnom rozpore s požiadavkou vyplývajúcou zo zákonnej úpravy vychádzajúcej z požiadavky vyplývajúcej zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES, článku 10 ods. 2 bodu c). Podľa smernice zmluva musí zrozumiteľne a stručne uviesť dĺžku trvania zmluvy o úvere. Platí pritom, že vnútroštátne súdy podávajúce výklad vnútroštátneho práva musia uplatniť výkladové metódy, ktoré právo uznáva v zmysle znenia textu a účelu smernice, aby bol dosiahnutý výsledok smernicou sledovaný (rozsudok C-441/14, bod 31, rozsudok C-555/07, bod 48).

V kontexte uvedeného je možné z hľadiska zrozumiteľnosti textu zmluvy pre konkrétneho spotrebiteľa vychádzať aj z charakteristiky priemerného spotrebiteľa tak, ako tento pojem vyplýva z bodu 18

preambuly Smernice 2005/29/ES z 11.05.2005, podľa ktorého priemerný spotrebiteľ je v súlade so zásadou proporcionality a z dôvodu umožnenia uplatňovania zamýšľanej ochrany charakterizovaný ako spotrebiteľ, ktorý je v rozumnej miere dobre informovaný, vnímavý a obozretný, pri zohľadnení sociálnych, kultúrnych a jazykových faktorov.

Z tvrdení v žalobe nevyplýva existencia takých okolností pri vzniku zmluvného vzťahu, ktoré by mali vplyv na profil priemerného spotrebiteľa a ktoré by boli spôsobilé ovplyvniť vedomosť žalobkyne v smere nedostatočnej informovanosti o tom, aká je doba trvania zmluvy, termín konečnej splatnosti v nadväznosti na formulácie, ktoré sú obsahom zmluvy.

Výklad požiadavky náležitosti zmluvy – doby jej trvania, ako to realizoval súd prvej inštancie aj s odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/277/2021, zodpovedá zmyslu a účelu Smernice. Relevantný je taktiež odkaz súdu prvej inštancie na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/69/2020, podľa ktorého účelu smernice zodpovedá taký výklad, podľa ktorého sa neustanovuje povinnosť osobitne uviesť informáciu o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru. Zákonným textom je vyjadrená len požiadavka na uvedenie doby a dĺžky trvania zmluvy o úvere v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c) Smernice.

Dôvodom, pre ktorý mal byť úver bezúročný a bezpoplatkový, ktorý bol explicitne uvedený aj v žalobe, malo byť aj to, že zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, tak ako to vyžaduje § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. Žalobkyňa v odvolaní však uviedla, že netrvá na svojom tvrdení o absencii rozčlenenia splátky, z uvedeného tak vyplýva, že predmetné žalobné tvrdenie v zmysle správnosti odpovede súdu prvej inštancie na toto tvrdenie neurobila. Predmetom odvolacieho prieskumu nebol tak dôvod sa skutkovým tvrdením uvedeným v žalobe zaoberať. Napokon, odpoveď na túto problematiku dal rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, avšak už pred týmto rozhodnutím platila povinnosť súdu realizovať eurokonformný výklad vnútroštátneho predpisu, a to počínajúc uplynutím lehoty pre prebratie smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky, čo vyplýva z rozsudku C-212/04.

Žalobkyňa v odvolaní okrem tvrdenia o nesprávnom posúdení tých dôvodov, pre ktoré má byť úver poskytnutý na základe zmluvy bezúročným a bezpoplatkovým, ktoré uviedla v žalobe, argumentovala aj existenciou ďalších ňou tvrdených väd zmluvy a procesu vzniku zmluvného vzťahu, ktorým sa mal podľa nej súd prvej inštancie zaoberať, avšak tak nerealizoval. Konkrétne podľa nej súd neskúmal existenciu predpokladov pre výpočet RPMN, úrok uvedený v zmluve je v rozpore s dobrými mravmi, nevysporiadal sa s posudzovaním bonity žalobkyne ako spotrebiteľky.

Jednou zo zásad, ktorými je ovládané odvolacie konanie, ktoré vychádza z neúplného apelačného systému, je zásada obmedzenej možnosti použitia tých prostriedkov procesného útoku (alebo obrany), ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie. Podmienky sú stanovené v § 366 Civilného sporového poriadku.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Žalobkyňa, právne zastúpená, odvolacie dôvody sformulovala s odkazom na ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP bez akéhokoľvek zdôvodnenia toho, prečo nové prostriedky procesného útoku, ktorými sú aj skutkové tvrdenia (§ 149 CSP), uplatnila až v odvolacom konaní, resp. ani netvrdila, že ich nemohla bez svojej viny použiť skôr. Za tejto situácie, pri existujúcej koncentrácii konania, nebolo namieste, aby sa odvolací súd v odvolacom konaní zaoberal tými tvrdeniami, ktoré vykazujú znaky novôt; v kontexte uvedeného prihliadal aj na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú

námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

Pri zhode s názorom súdu prvej inštancie o tom, že úver z dôvodov, ktoré žalobkyňa v žalobe tvrdila nebol bezúročným a bezpoplatkovým, nebolo ani potrebné zaoberať sa tým, či súd prvej inštancie správne alebo nesprávne posudzoval možné premlčanie nároku, ktorý bol predmetom konania.

Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, ako rozsudok vecne správny, vrátane súvisiaceho rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania odrážajúceho výsledok sporu, podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, potvrdil.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní neúspešná, úspešným bol žalovaný. Odvolací súd preto žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie osobitným uznesením v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.